

Kritisk blikk på seriemonogamiet

Katrine Bølstad Kompanis ekspresjonistiske tristesse appellerer til et bredt publikum.

Av Elisabeth Leinslie

Elektriske Fugler

Av: Katrine Bølstad Kompani

Koreografi: Katrine Bølstad

Scenografi: Gilles Berger

Dansere: Nicolay Østberg, Sissel M. Bjørkli, Martin Gammelgaard, Richard Retteråsen, Sigve Digernes.

Drammen Teater 19/4 2006

Elektriske Fugler. Litt av en tittel. Og den er perfekt. Det er elektriske forvillede fugler vi ser på scenen. Skjelvende mennesker som forviller seg inn i et sterkt drama om flyktige familiekonstellasjoner. Et drama innpakket i en ekspresjonistisk tegneserieverden.

Electric Boogie

Elektriske Fugler. Tittelen henspiller også på dansestilen Electric Boogie. En dansestil som oppstod på den amerikanske vestkysten i overgangen 1960- og 70-tallet. Breaking og locking var da allerede etablerte stiler. Pistol Pete og hans brødre kombinerte breakdansens robotlignende bevegelser (total hydraulisk kroppskontroll), locking (kroppen kastes inn og ut av kontroll) og pantomime (kontrollerte myke bevegelser). De kalte sin dans Electric Boogaloo.

Bølstad har i flere år anvendt denne danseformen i sine verk, og for de av dere som ikke kjenner til Boogalooing, så ser det ut som om en elektrisk strøm konstant sendes gjennom dansernes kropp – som om de er animerte. En slags myk versjon av breakdans kombinert med pantomime og overdrevet mimikk. Dansestilen er blitt stadig mer populær i Norge, og Bølstad har i denne produksjonen med seg Nicolay Østerberg – som er en av de fremste electric boogie-danserne her til lands.

Ubetenksomhetens tyranni

I en verden fylt med flyktige familiekonstellasjoner og onnipotente foreldre, møter vi Gutten (N.Østerberg) som både forsøker å være barn og å megle mellom voksne i konstant konflikt. Han ender som en lidende mann uten tillit til kjærligheten. Scenarioet er velkjent, allerede i Ibsens dramatik finner vi mange eksempler på barn som lider under voksnes umodne følelsesliv, manglende omsorgsevne, og manglende evne til å sette seg selv til side for barnas spesielle behov.

Foreldrenes onnipotens er her en følge av ubetenksomhet. De haster hit og dit, leker med hverandres følelser, har sluttet å lytte og snakke sammen. Egoisme, vold og flyktighet råder. Ubetenksomhetens tyranni har fjernet empati og omsorg som en viktig menneskelig bestanddel. Og de som betaler den største prisen for dette ustabile og uttrygge miljøet er barna.

Historien om de ubetenksomme og skjelvende menneskene, som verken evner å kontemplere eller kommunisere sin livssituasjon, er trist og hjerteskjærende. Som aspeløv fremstilles de. Sårbare aspeløv som tyranniseres av sin egen og andres mangel på bevissthet.

Kritisk oppgjør

Bølstads kritiske oppgjør med seriemonogamiets tidsalder er en presis tenkt og fortalt historie. Den fortelles lineært, og etter min mening fremstilles den i overkant møysommelig og konkret. Verket blir til tider så overtydelig at assosiasjoner og fantasier tilskueren skulle komme til å ha, forblir overflødige. Det positive ved dette er at Bølstad og ensemblet helt og holdent får komme med sitt budskap (som er vel verdt å lytte til) – uten innblanding fra publikums egen analyse. At historien er enkel å forstå gjør også forestillingen tilgjengelig for et bredere publikum.

Historien er, som nevnt, plassert i et ekspresjonistisk tegneserieunivers. Boligblokker som beveger seg, vandrende gatelyst, pappbiler med barnevognhjul, eventyrlige rekvisitter som dukker opp fra de rareste steder, musikk hentet fra dataspill og elektronika, og karakterer som beveger seg i en elektrisk blanding av electric boogie, teater og samtidsdans.

Fantasiverdenen utvikler seg til å bli høyst levende (og rørende). Spesielt Østerberg (Gutten) skaper sterke følelsesmessige situasjoner som setter klump i halsen og tårer i øynene på publikum. Men, tristessen fortelles også med mye humor. Fysisk humor. Danserne spiller på tragediens grenser, og vipper stadig (med hensikt) over i komedien. Det er spesielt de voksne karakterene som settes under komediens kritiske blikk. De fremstilles som parodier på seg selv.

Til slutt

Katrine Bølstad har med sin sprø og dystre tegneserieverden skapt en ny form for ekspresjonisme som kommuniserer meget godt med publikum. Den unge og talentfulle koreografen og danseren har flere ganger vist at hun har en særegen tilnærming til feltet som fører til originale og innsiktsfulle verk. Vi skal ikke glemme danserne her, de viser stor forståelse for Bølstads ekspresjonisme. Deres presisjon, nærvær og individuelle uttrykk er med på å gjøre *Elektriske Fugler* til en sterk opplevelse. At noen scener virker uferdige og tamme er i denne sammenheng for flisespikkeri å regne.

Publisert i: *Norsk Shakespeare- og Teatertidsskrift*, nr.2/2006